

tento prečin, ačkoľvek chýbal k naplneniu skutkovej podstaty tohoto prečinu základný skutkový znak.

Porušený bol zákon aj v ustanovení § 1, odst. 2 a § 377 tr. z., keď proti ustanoveniu § 3, čís. 3 zák. čís. 75/1919 v znení vyhlášky min. vnútra zo dňa 15. júla 1933, čís. 123 Sb. z. a n. a proti výslovnému ustanoveniu § 377 tr. z., ktorý stanoví pre nadržovanie len stratu úradu, uložily obžalovanému aj vedľajší trest straty práva volebného.

Nižšie súdy spôsobili tedy zmätok podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., bolo preto treba v smysle § 442, odst. 7 tr. p. tieto rozsudky zrušiť a obžalovaného obžaloby pre prečin podľa § 374 tr. z. sprostíť na základe § 326, čís. 1 tr. p.

Čís. 5886.

Vypovedení ze země podle § 19 f) tr. zák. není pouhým zostřením trestu.

Je proto přípustnost odvolání z výroku o vypovězení ze země posuzovati nezávisle na podmínkách § 283, odst. 1 tr. ř.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1937, Zm II 206/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. z., a zamítl jeho odvolání z výroku o vypovězení ze země.

Z d ů v o d ů:

Co se týče odvolání z výroku o vypovězení ze země, bylo především řešiti otázku, zda je toto odvolání hledíc k ustanovení § 283 tr. ř. v souzeném případě přípustné. § 19 tr. z. uvádí »vypovězení ze země po vystálém trestu« jako zostření trestu žaláře a je nasnadě, že, kdyby tu skutečně šlo o pouhé zostření trestu, bylo by odvolání obžalovaného přípustno jen tehdy, kdyby co do hlavního trestu nebylo použito mimořádného práva zmírňovacího nebo zaměňovacího, neboť jako pouhé zostření trestu muselo by vypovězení ze země sdíleti osud trestu hlavního. S tohoto hlediska, zdůrazněného rozhodnutími soudu zrušovacího čís. 1751, 2507, 2864 Sb. n. s. a 151 víd. sb., bylo by pak odvolání obžalovaného v souzeném případě podle toho, co dovozeno o užití ustanovení § 55 tr. z., nepřípustné.

Leč již pouhé porovnání vypovězení ze země — opatření to pro postiženého vinníka mnohdy daleko tísnivějšího a osudnějšího než je sám výkon trestu na svobodě — s oněmi druhy zostření trestu na svobodě, jak jsou v § 19, lit. a)—d) tr. z. vypočteny, poukazuje k zásadnímu rozdílu mezi těmito opatřeními. O skutečné zostření trestu na svobodě, totiž výkonu trestu na svobodě ve smyslu případů § 19, lit. a)—d) nejde tu již proto, že se toto opatření uskutečňuje až po výkonu trestu. Na tom nic nemění okolnost, že i § 4 zákona o státním vězení čís. 123/1931 Sb. z. a n. mluví o zostření trestu samovazbou nebo vypovězením. Skutečně

uvádí druhý díl trestního zákona, jednající o přečinech a přestupcích, v § 240 vyhoštění — opatření to mírnější než vypovězení, je-li omezeno na část republiky — jako zvláštní druh trestu. Při doslovném výkladu zákona dospělo by se k výsledku, že by u přečinů a přestupků bylo odvolání obžalovaného z výroku o mírnějším snad opatření, totiž o vyhoštění, přípustné nezávisle na přípustnosti odvolání z výroku o trestu (viz rozh. 2226, 3037 Sb. n. s. a čís. 4227 víd. sb.), nikoli však u zločinů co do těžšího a přísnějšího opatření vypovězení ze země. To nemůže býti úmyslem zákona, jenž zjevně vsunul vypovězení ze země do výpočtu zostření trestu zaláře v § 19 jen z důvodů technických, nechť je tím zřejmě utvořiti podstatný, nebo dokonce zásadní rozdíl mezi vypovězením jakožto pouhým zostřením trestu a vyhoštěním jakožto vedlejším trestem. Ať proto literatura označuje vypovězení ze země jako vedlejší trest (Finger I, str. 750, Stooss, str. 222, Miříčka, Trestní právo hmotné, str. 150, Kallab, Trestní právo hmotné, str. 102) či jako zabezpečovací opatření (Altmann I, str. 98, Rittler, Lehrbuch, str. 231, Foltin, Grundzüge, str. 156), — s druhým názorem se kryje i stanovisko osnovy trestního zákona z roku 1937 (§ 87) — jisto je, že tu nejde jako u skutečných zostření trestu na svobodě o pouhou modifikaci tohoto trestu, nýbrž o samostatný zásah do lidského života, často mnohem citelnější než sám trest na svobodě, takže by nebylo důsledné, aby odvolání z třebas i většího zla bylo znemožněno nepřípustností odvolání ze zla menšího. S druhé strany nelze shledati důvodným a v povaze věci opodstatněným, aby v případech, kde co do trestu na svobodě nebylo použito mimořádného práva zmírňovacího nebo zaměňovacího, bylo upřeno veřejnému žalobci právo odvolati se proto, že vypovězení nebylo vysloveno, ačkoli tu s hlediska zájmů státu, společnosti a jednotlivce přicházejí v úvahu zcela jiné ohledy a úvahy než u trestu na svobodě, totiž hlavně ve směru zabezpečovacího momentu pro budoucnost.

Jen mimochodem budiž tu ostatně poukázáno i k rozhodnutí čís. 4042 Sb. n. s., jež pro obor § 33 zákona na ochr. rep. mluví výslovně o trestu vypovězení. I celá úprava novějších zákonů v tomto směru (viz § 21 zák. čís. 568/1919 Sb. z. a n., § 33 zák. čís. 50/1923 Sb. z. a n. a § 191 zák. čís. 131/1936 Sb. z. a n.) dokazuje, že naše zákonodárství pojímá vypovězení ze země jako samostatné vedlejší opatření a nikoli jako pouhé zostření trestu na svobodě, s nímž nemá ve skutečnosti ani nic společného. Nejlepším toho důkazem je však zákon o trestním soudnictví nad mládeží čís. 48/1931 Sb. z. a n., kde se v § 8 trest zavření výslovně upravuje bez jakéhokoli zostření a kde je pak o vypovězení nebo vyhoštění z celé republiky řeč v § 10 nadepsaném »Vedlejší tresty a následky odsouzení«. Podobně posuzuje i § 5 nařízení čís. 598/1919 Sb. z. a n., jímž se provádí zákon o podmíněném odsouzení a propuštění, vypovězení s hlediska vedlejších trestů a zabezpečovacích opatření.

Třeba si též uvědomiti, k jakým výsledkům by vedlo, kdyby vypovězení bylo důsledně pokládáno za pouhé zostření žaláře. Bylo by pak možno toto zlo — arci jen u cizinců — uložit jako ekvivalent za zkrácení trestu, k němuž došlo podle § 55 tr. z. pro ohled na nevinnou rodinu, která by ovšem byla vypovězením vinníka zpravidla postižena ještě hůře.

Bylo by pak dále možno, vypovědění vysloviti podle § 3 zák. čís. 131/1867 ř. z. jako náhradu za zrušené ukování v pouta, ačkoli je tu zrovna tak jako u § 55 tr. z. zajisté pomýšleno jen na zostření výkonu trestu samého po rozumu §§ 20—24 tr. z. (viz k tomu poznámku 1 u § 16 tr. z. ve vydání Kallaba-Herrnritta 1933). Výkon trestu má býti těmito prostředky učiněn citelnějším, a to v případě § 55 tr. z. jako náhrada za časové zkrácení trestu a v případě § 3 zák. čís. 131/1867 ř. z. za odstranění želez.

Veškeré tyto úvahy poukazují k tomu, že jako skutečná zostření trestu žaláře, u nichž možno předpokládati, že procesuálně musejí sdíleti osud hlavního trestu, přicházejí již pojmově v úvahu jen ona opatření, jež § 19 tr. z. vypočítává pod lit. a)—d), poněvadž jen tato opatření zvyšují citelnost výkonu trestu na svobodě a splňují takto úkol příslušející instituci zostření trestu, kdežto u vypovědění jde o zlo samostatné, jež přistupuje k trestu dočasné ztráty svobody, ale na citelnost výkonu zmíněného trestu nikterak nepůsobí; lzeť naopak toto samostatné zlo vykonati až po výkonu trestu na svobodě, jehož zostření je možné jen prostředky působícími s o u č a s n ě.

Není-li takto vypovědění ze země přes svoje zařazení do § 19 tr. z. podle své skutečné podstaty pouhým zostřením trestu, vysvítá z toho pro souzený případ, že odvolání obžalovaného je přípustné, pokud čelí proti výroku o vypovědění ze země. Je však věcně bezdůvodné, neboť uváží-li se, že se obžalovaný dopustil těžkého zločinu podvodu opětovně, a to z pohrutek nízkých a nečestných, při čemž sváděl ke zločinu i druhého člověka, nelze popřít, že jde o vyšší stupeň zavinění a o člověka našemu právnímu řádu nebezpečného, takže nalézací soud právem vyslovil vypovědění ze země.

Čís. 5887.

Zákon v ustanovení § 381, čís. 3 tr. zák. považuje za potrestanie výkon celého uloženého trestu, a to výkon pred spáchaním nového trestného činu; púhe odsúdenie — nech podmienené alebo bezpodmienené — nie je ešte potrestaním v smysle tohoto predpisu.

(Rozh. zo dňa 27. apríla 1937, Zm IV 201/37.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti obžalovanému z prečinu podvodu vyhovel opravnému prostriedku generálnej prokuratúry pre zachovanie právnej jednotnosti a vyslovil, že pravoplatným usnesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 381, čís. 3 tr. z. a § 545 tr. p., pokiaľ ním bol z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, čís. 4 tr. p. zrušený rozsudok okresného súdu a bolo nariadené odstúpenie spisov štátnemu zastupiteľstvu; podľa § 442, posl. odst. tr. p. zrušil toto usnesenie a uložil krajskému súdu, aby vo veci ako odvolací súd ďalej pokračoval a rozhodol o odvolaniach verejného žalobcu a obžalovaného.

D ô v o d y:

Rozsudkom okresného súdu zo dňa 23. januára 1935 bol A. uznaný vinným prečinom podvodu, spáchaným v m á j i 1933 na M. Za tento čin bol mu uložený trest väzenia v trvaní 10 dní ako trest hlavný a 200 Kč